

Dosar nr. 5630/2/2014

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 345

Ședința publică de la 10 Februarie 2015

Completul constituit din:

PREȘEDINTE IONEL RADU

Grefier MARIANA DINCĂ

Pe rol se află pronunțarea asupra cauzei de contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul UDATU EMIL, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității”.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din data de 27 ianuarie 2015, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, pentru a da posibilitate părților să depună la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 03 februarie 2015. La data de 03 februarie 2015, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la data de 10 februarie 2015 când, în aceeași compunere, a hotărât următoarele:

CURTEA

Prin cererea formulată la data de 11.09.2014 reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a solicitat instanței de contencios administrativ să constate calitatea pârâtului UDATU EMIL de colaborator al Securității.

În fapt, reclamanta a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat în temeiul prevederilor OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, verificarea, sub aspectul posibilei calități de lucrător sau de colaborator al Securității, a domnului UDATU Emil. Ținând cont de faptul că domnul UDATU Emil este deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989, cererea citată anterior este legală.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/II/304/06.02.2014, precum și din înscrisurile atașate acțiunii, domnul

UDATU Emil este titularul dosarelor nr. R 252490 și R 158292 (cote C.N.S.A.S.); a precizat că cele două dosare sunt de fapt volume ale aceluiași dosar, ce au fost clasate sub cote arhivistice diferite (R 252490 este compus din dosarul personal și mapa anexă a celei de a patra perioade de colaborare, iar R 158292 este mapa anexă din primele două perioade de colaborare); pentru o interpretare corectă și facilă a informației, atât în Nota de Constatăre amintită anterior, cât și în prezenta acțiune, a înțeles ca dosarele să fie prezentate cumulat. Potrivit documentelor identificate în dosarele de mai sus, se disting mai multe perioade de colaborare a titularului cu fosta Securitate, după cum urmează:

- a fost recrutat în perioada când era militar în termen de biroul C.I. al U.M. 01030 Brăila, pentru încadrarea informativă a militarilor din ciclul întâi (perioada 1978 - septembrie 1979); la data de 31.03.1978, a semnat un Angajament, iar numele conspirativ atribuit a fost "UTU ARON";
- după trecerea în rezervă, în august 1979 (R 252490, vol.1, f. 28), a fost preluat în legătură de I.J. Brăila în problema evaziune (perioada septembrie - noiembrie 1979);
- urmare admiterii la Institutul de petrol și gaze din Ploiești, dosarul a fost trimis la I.J. Prahova, în noiembrie 1979 titularul fiind reînregistrat în calitate de informator (perioada noiembrie 1979 - 1986);
- după absolvirea facultății, în 1986, și repartizarea la Schela Foraj Tg. Cărbunești, titularul a fost preluat în legătura I.J. Gorj "pentru încadrarea informativă a colegilor de serviciu precum și pentru a relata aspecte necorespunzătoare din activitatea schelei de foraj.

În concluzie, a solicitat să se aprecieze asupra calității de colaborator în ceea ce îl privește pe domnul UDATU Emil, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de acesta

Reclamantul a invocat, în probațiunea prezentei cauze, Notele Informative identificate în dosarele pârâtului, după cum urmează:

- "Sursa vă informează următoarele: sold. de ciclul 1, compania a II-a, plutonul II, a început să spună niște bancuri politice la adresa conducerii de stat și de partid. Unul dintre aceste bancuri se referă la conducerea statului român, U.R.S.S. și S.U.A., nu am reținut exact conținutul bancului, dar vă pot informa că el suna cam așa: conducerea de stat a U.R.S.S. avea o mașină și mergea spre comunism, conducerea statului S.U.A. mergea spre capitalism, iar conducerea statului și partidului nostru semnaliza că o ia spre comunism dar în realitate mașina a luat-o spre capitalism. Aceste bancuri au fost spuse într-o pauză în spatele companiei în urmă cu aproximativ două săptămâni. În timpul bancurilor se ai aflau și soldatul I. și sold. B. etc. Completare: De asemenea, sursa vă mai informează că în cadrul companiei sunt cpt. și cap. care au o optică foarte greșită față de armata țării noastre în sensul că aduc injurii la adresa conducerii armatei" (dosar R 158292, f. 20);

- "Sursa vă informează următoarele: În cadrul companiei a doua, plutonul unu, există soldatul, originar din Suceava. După ce s-a ținut o lecție politică cu rolul armatei în R.S.R., într-o pauză a început să reia teze față de sursă și ceilalți colegi printre care sold., sold., sold. sold. că conducerea statului are o orientare greșită în ceea ce privește politica de relații cu alte state, /... / (dosar R 158292, f. 18);
 - "Sursa vă informează următoarele: În cadrul militarilor de ciclul întâi sunt mai mulți secui, printre care sold., sold., sold. au început să discute din data de 14.03.1978 într-o pauză când ne eram în spatele companiei au început să relateze față de sursă și sold., sold., sold. că în R.F. Germania viața este mult mai ușoară, că au rude în RFG și abia așteaptă să vină din străinătate pt. a le aduce diferite obiecte. De asemenea, au mai afirmat că au audiat posturile de radio <Europa liberă> pe timpul cât au fost la Mediaș. Întrebându-i în continuare dacă au voie să asculte posturi de radio străine, în speță cel citat mai sus, au spus că este un lucru firesc la ei să asculte aceste posturi de radio" (dosar R 158292, f. 16);
 - "Sursa vă informează următoarele: În data de 10.04.1978 în timp ce sursa se afla la infirmerie se mai aflau și alți soldați, ocazie cu care am purtat diferite discuții cu caracter social și militar. La un moment dat cpt. a afirmat față de sursă și infirmier sold. sold. că așa este în socialism alții stau degeaba, așa cum se face diferențierea între soldați cu termen redus și soldați care fac armata în termen. În continuare a afirmat că în societatea capitalistă dacă muncești ai avantaje materiale, pe când în socialism trebuie să te fofilezi, să te orientezi pentru a avea avantaje și că munca nu ar fi plătită la adevărata ei valoare." (dosar R 158292, f. 14);
 - "În discuțiile purtate cu studenta, vicepreședinta cu probleme de propagandă în căminul nr. 1 au rezultat următoarele: În vara acestui an a fost vizitată de o cetățeană din SUA despre care nu știu dacă este o rudă sau o relație. Aceasta i-ar fi povestit despre viața din SUA, studenta rămânând încântată și spunându-mi că după terminarea facultății se va folosi de invitația pe care a primit-o încă de acum, pentru a nu se mai întoarce în țară. În toată discuția mi-am dat seama că Doina este total influențată și extaziată de posibilitatea oferit."
 - "Sursa vă informează că prin natura sarcinilor de serviciu am avut posibilitatea să cunosc pe numitul de la sonda 4421 Scoarța. /.../
- Îl pot caracteriza ca o persoană fără simțul măsurii și care este mai tot timpul nemulțumit de aprovizionarea cu produse agroalimentare, retribuție sau lipsa de materiale, afirmând că ar câștiga mai bine dacă ar fi toate acestea." (dosar R 252490, vol. 2, f. 8);
- "În perioada 15. 12. 1988 - 22.02. 1989 am lucrat la sonda 5008 Bibești. Cu acest prilej am observat că în căminul de nefamiliști Turburea s-a creat un anturaj cu preocupări necorespunzătoare din care fac parte: ing.

....., ing., ing. ing.
..... ing. Cei în cauză nu se duc la program, deși sunt împărțiți la sonde, cu excepția lui,,, În timpul liber aceștia urmăresc programele de televiziune sârbești la camera 52 și elogiază modul de viață din această țară, cât și alte țări capitaliste. Personal am discutat cu numiții,, care își manifestă elogiile pentru modul de viață din țările sus menționate și regretul că la noi în țară nu este la fel." (dosar R 252490, vol. 2, f. 6).

În plus, a arătat că, potrivit însemnărilor ofițerilor pe marginea Notelor Informative citate anterior, informațiile denunțate Securității au avut ca efecte "Încadrarea informativă" a celor semnalati, semnalarea manifestărilor acestora, "audierea" celor ce participau la discuțiile relatate în note, "stabilirea cercului de relații", "investigații la domiciliu", interceptarea corespondenței etc.

Față de toate informațiile reținute în probațiune, a precizat că indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la faptul că persoana denunțată critica sau își exprima disprețul față de autoritățile statului totalitar de la acea vreme, fie la audierea posturilor de radio "reacționare" ori intenții de emigrare în Occident, aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât erau atitudini neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică. După cum se știe, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în special a postului de radio „România liberă”, constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea ca emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autoritățile comuniste datorită faptului că au reprezentat pentru români, dacă nu singurele, atunci principalele surse obiective de informații.

Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiatul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestor posturi. În consecință, furnizarea unor asemenea informații se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Așa cum s-a reținut și în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste (f. 631), "Spre disperarea politrucilor din țară, Radio <Europa Liberă> a fost într-adevăr ceea ce s-a dorit a fi: ziarul vorbit al românilor de pretutindeni", "Europa liberă", încă de la înființare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informații. "Europa liberă" a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România și în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice și a statului de drept.

Este de notorietate, în opinia reclamantului, că afirmațiile dezaprobatore la adresa politiciii de la acea vreme, elogiile față de condițiile de viață din societățile capitaliste (precum cele denunțate de către pârât organelor de Securitate) reprezentau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De asemenea, așa cum am precizat anterior, din aceeași categorie făceau parte și intențiile de stabilire într-un stat occidental.

La dosar au fost depuse, în copie, înscrisurile invocate de reclamant în motivarea acțiunii.

Prin întâmpinare, pârâtul a invocat inadmisibilitatea acţiunii în constatare, lipsa de interes, şi nulitatea notelor informative din perioada în care paratul a deţinut calitatea de militar, având în vedere ordinul superiorului.

Pârâtul a mai arătat că cererea reclamantului nu îndeplineşte condiţiile prevăzute de art. 2 din OUG nr. 24/2008, invocând următoarele argumente:

A. Lipsa unei acţiuni de denunţare din partea petentului:

Textul legal al art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 sintagma "informatii (...)" prin care se denuntau (...)", ceea ce presupune ca nu numai informaţiile furnizate se analizează ci şi modul în care este prezentată această informaţie de către presupusul informator. În interpretarea invocată de către reclamantă textul legal trebuia să folosească sintagma "informatii de natura să releve" sau note informative "care contin" activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În acest sens se are în vedere şi o latură subiectivă a presupusului colaborator în momentul furnizării informaţiilor.

Termenul "a denunţa" înseamnă o învinuire a unei persoane de săvârşirea unei fapte contrare legii, ordinii, moralei şi în cazul nostru activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist.

Din conţinutul notelor informative vizate în cauză nu rezultă că prin modul de expunere a informaţiilor furnizate paratul denunţă vreo activitate sau atitudine în general, ci că acesta prezintă ca situaţii de fapt ceea ce a perceput cu propriile simţuri, fără să-şi exprime în redactarea notelor informative.

Această concluzie rezultă şi din faptul că, deşi textul foloseşte la început în definiţia colaboratorului ca fiind "persoana care furnizează informaţii", adaugă apoi expresia "prin care se denuntau", deşi aceasta nu era necesară în construcţia frazei.

Dacă ar fi să acceptăm interpretarea reclamantei, definirea calitatii de colaborator ar avea caracter echivoc, deoarece sunt analizaţi din aceeaşi perspectivă atât informatorii, care au prezentat informaţii curente privind fapte antisociale şi infracţiuni de drept comun, cât şi informatorii care, din sentimente patriotice, au furnizat informaţii ce priveau siguranţa statului.

B. Informaţiile furnizate Securităţii nu se referă la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist: OUG 24/2008 nu furnizează o definiţie a activităţilor şi atitudinilor potrivnice regimului comunist, care reprezintă o noţiune generală şi dificil de determinat.

În ceea ce priveşte un informator al fostei Securităţi considerăm că trebuie să fi existat acte normative la data semnării notelor informative din care să rezulte că prin informaţia prezentată s-ar produce consecinţele juridice negative asupra persoanei denunţate, tocmai pentru că informatorul să aibă reprezentarea urmărilor faptelor lui în momentul în care furnizează informaţia. Altfel, o persoană poate să fie considerată colaborator al fostei Securităţi din cauza interpretărilor subiective asupra informaţiilor furnizate realizate de către lucrători ai fostei Securităţi ori din cauza aplicării abuzive, interpretărilor abuzive, completărilor abuzive ale actelor normative existente

la acel moment de către persoane fizice și juridice (inclusiv autorități/instituii ale statului, printre care și fosta Securitate).

Situația de fapt că informațiile/atitudinile descrise în notele informative sunt potrivnice regimului comunist este neprobata și gresită apreciată de către reclamanta.

OUG 24/2008 nu scuteste pe reclamanta de probarea condițiilor prevăzute de acest act normativ, Conform art. 249 NCPC "cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afara de cazurile anume prevăzute de lege". Cu privire la dovedirea activităților sau atitudinilor potrivnice regimului comunist, reclamanta folosește expresii de genul "după cum se știe, înainte de 1989" sau "este de notorietate că" ori premise gresite de genul dacă o activitate/atitudine este permisă într-o ordine democratică înseamnă că era potrivnică regimului comunist.

Mijloacele de probă sunt în principal menționate la art. 250 NCPC și nu includ simplele susțineri ale reclamantei. Singurul mijloc de probă în care ar putea fi încadrate susținerile reclamantei ar fi prezumțiile, dar activitățile și atitudinile potrivnice regimului comunist nu constituie nici prezumții legale și nici prezumții judiciare.

Considerăm că dacă o atitudine/activitate este sau nu potrivnică regimului comunist trebuie să rezulte din probe respectiv din acte normative care reglementau consecințele negative la momentul formulării notelor informative și nu din argumentele fără probațiuni formulate de către reclamanta.

Aplicarea abuzivă a legilor existente la momentul semnării notelor informative, care conțineau drepturi și libertăți comparabile cu cele dintr-o societate democratică, de diverse persoane fizice sau juridice (inclusiv anumite instituții/autorități ale statului, evident și fosta Securitate), nu înseamnă că activitățile și atitudinile erau potrivnice regimului comunist.

De asemenea, obiectivele stabilite ofiterilor fostei Securități prin acte nepublice (de exemplu: urmărirea părerilor persoanelor despre regimul comunist, chiar și prin comparație cu o democrație; determinarea persoanelor care doresc să părăsească țara; nemulțumirile la locurile de muncă în sistemul socialist, ș.a.m.d.), necunoscute de către cetățeni, nu pot fi puse în sarcina acestora, deoarece la momentul semnării notelor informative nu avea cunoștința de aceste lucruri.

Este posibil ca zvonuri să circule în respectiva perioadă, pe baza cărora unii cetățeni (dar nu toți) să fi cunoscut anumite aspecte care se desfășurau în afara legii și ar fi putut realiza acest lucru, dar acest aspect nu poate fi probat și, în niciun caz, nu se poate presupune că aceste zvonuri ori presupusa stare generală de cunoaștere a activităților ascunse ale statului pot sta la baza aprecierii activităților/atitudinilor potrivnice regimului comunist.

Conform legislației de la momentul semnării notelor informative nu existau texte legale care prevedeau că activitățile/atitudinile menționate în notele informative sunt potrivnice regimului comunist.

Astfel conform Decretului nr. 223/1974 privind reglementarea situatiei unor bunuri in art. 2 se mentiona ca "persoanele care au facut cerere de plecare definitiva din tara sunt obligate sa instraineze la data plecarii, constructiile aflate in proprietatea lor in Republica Socialista Romania. Instrainarea se va face catre stat, care va prelua aceste bunuri, plata stabilindu-se potrivit prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 4/1973 privind dezvoltarea constructiei de locuinte, vanzarea de locuinte din fondul de stat catre populatie si construirea de case de odihna proprietate personala. (...)". Din aceasta dispozitie legala rezulta ca exista posibilitatea sa se paraseasca efectiv tara, la cerere de catre persoana interesata, ceea ce inseamna ca un presupus informator nu avea reprezentarea mentala ca, atunci cand relateaza de catre o persoana fizica ca doreste sa paraseasca tara, acea persoana urma sa sufere anumite consecinte negative, spre exemplu ca nu ar mai fi putut sa plece. Pentru constructii se achita o contravaloare in bani, determinata pe baza unui raport de evaluare. Faptul ca in sistem se evalua mai putin, nu se dădeau efectiv sumele de bani sau alte probleme care aprareau sau nu, nu se poate determina in probatoriu, nu inseamna ca informatorul in general este responsabil de aceste presupuse consecinte negative.

Mai mult in baza art. 12 din Decretul nr. 156/1970 privind regimul pașapoartelor "eliberarea pasaportului poate fi refuzata sau pasaportul eliberat poate fi retras ori anulat cetateanului roman:

- a) Fata de care a inceput urmarirea penala sau care este trimis in judecata penala;
- b) Care are debite fata de o organizatie socialista sau fata de o persoana fizica, iar prin plecarea sa in strainatate incearca sa se sustraga de la plata lor;
- c) Care prin plecarea sa in strainatate ar putea aduce prejudicii intereselor statului roman ori afecta relatiile ale acestuia cu alte state".

De exemplu, nu exista pentru un informator reprezentarea mentala ca prin furnizarea unei informatii de genul ca o persoana fizica doreste sa plece in strainatate conduce la imposibilitatea obtinerii pasaportului in conditiile in care posibilitatea legislativa exista si informatia nu privea vreunul dintre cazurile de exceptare de la obtinerea pașaportului.

Nu reusim sa identificam in vechea legislatie vreo dispozitie care sa interzica persoanelor fizice sa ocupe functii si profesii, in situatia in care doreau sa plece in strainatate.

In toata actiunea formulata de catre reclamanta, argumentarea se bazeaza in realitate pe consemnarea realizata de catre agentul Securitatii si nu pe continutul notelor informative.

Chiar reclamanta arata la punctul 2 (pag 7) ca presupusul colaborator trebuie sa "constientizeze ca, asupra persoanelor la care s-a referit delatiunea sa, se pot lua masuri de urmarire si verificare" "si, prin urmare, sa vizeze" consecintele incalcarii dreptului la libera exprimare precum si a celui la viata privata. Nu se poate constientiza acest lucru, decat daca presupusul

informator cunostea acest lucru, dar nu in general (din auzite sau "din popor"), ci pe baza unui act normativ de care avea cunostinta, in mod oficial.

Nu exista in legislatia existenta la momentul semnarii notelor informative ca, de exemplu, daca sa stie ca o persoana vrea sa plece definitiv din tara, atunci aceasta nu va mai fi lasata sa plece. Dimpotriva, in multe cazuri legislatia "de fațada" prevedea contrariul, in sensul ca persoanele putea sa plece.

De exemplu in ceea ce priveste ascultarea posturilor de radio, exista la data semnarii notelor informative Legea nr. 3/1974 (legea presei in Republica Socialista Romania) ca are prevederi de genul: "art. 3 Libertatea presei constituie un drept fundamental consfintit prin Constitutie. (este vorba tocmai de art. 28 din Constitutia Romaniei din 1965, mentionat de reclamanta) Tuturor cetatenilor le este garantat dreptul si le sunt asigurate conditiile de a-si exprima prin presa opiniile in probleme de interes general si cu caracter public, de a fi informati asupra evenimentelor din viata interna si internationala"; "art. 11 Presa este un mijloc de larga informare publica privind viata interna si internationala, de formare a opiniei publice; ca exponent al acesteia, presa este o tribuna de dezbateri si schimb de opinii, un mijloc prin care cetatenii tarii isi exercita libertatea cuvintului si a opiniei"; "art. 12 Prin intreaga sa activitate presa contribuie la dezvoltarea si adancirea democratiei socialiste, al participarea maselor la elaborarea deciziilor si la exercitarea controlului indeplinirii acestora, la continua perfectionare a organizarii sociale, la intreaga activitate de conducere a societatii".

Legea 3/1974 prevedea obligatii institutiilor statului sa furnizeze informatii ziaristului, protectia legala si independenta acestei profesii, avand si un capitol intreg pentru colaborarea internationala in domeniul presei.

Nu se poate ca o persoana presupusa informator in momentul in care reda intr-o nota informativa despre o persoana ca asculta un anumit post de radio ca expunea o activitate potrivnica regimului comunist, in conditiile in care legile publicate in Buletinul Oficial aratau in acest fel.

Nivelul de cunoastere din acest moment despre lucrurile care se intamplau nepublic in regimul comunist nu poate fi pus in sarcina tuturor cetatenilor care au furnizat informatii la momentul semnarii notelor informative.

Regimul comunist "dorea sa para" ca ofera multe drepturi si libertati cetatenilor, dar care in realitate nu erau exercitate. Aceasta fațada se exercita tocmai prin reglementarea unor acte normative ce nu presupuneau ingradirea expresa a libertatilor persoanelor, ci, dimpotriva, o falsa acordare a unor drepturi. Totusi aceasta fațada era cunoscuta public de cetatenii tarii, de informatorii care semnav notele informative, considerati presupusii colaboratori ai Securitatii la acest moment.

C. Informatiile furnizate Securitatii nu vizeaza ingradirea drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului:

Si in acest caz reclamanta doar arata pe scurt si in general ca informatiile au vizat ingradirea dreptului exprimare si a dreptului la viata

privata, fara exemplifice in vreun mod. Aceasta conditie este in stransa legatura cu cea anterior dezvoltata. Nu se poate spune ca informatorul viza incalcarea drepturilor persoanelor vizate in notele informative, in conditiile in care activitatile/atitudinile redade nu erau public, prin acte oficiale, considerate regimului comunist, ci, dimpotriva, erau reglementate drept drepturi ale persoanelor vizate.

Contrar opiniei reclamantei, nu apreciem ca paratul a constientizat ca asupra persoanelor vizate in notele informative se pot lua masuri de urmarire si verificare si, prin urmare, nu a vizat aceasta consecinta.

De asemenea, apreciem ca nu sunt incalcate drepturile mentionate de reclamanta in cererea de chemare in judecata.

D. Lipsa de consecinte cu urmare a informatiilor furnizate Securitatii pentru persoanele vizate in plan procedural al Securitatii:

Asa cum prevede si reclamanta în pagina 6 a cererii, legiuitorul a urmarit sa excluda denunturile care ramaneau fără urmari asupra celui denuntat si cele care ar fi putut avea urmari, dar care sunt compatibile cu principiile moralei intr-o societate democratica.

Inainte de urmarile direct asupra persoanei vizate prin notele informative, apreciem ca trebuie macar sa existe la nivel de dosar al securitatii masuri dispuse de ofiterii fostei Securitati.

Nu rezulta din notele informative ca asupra persoanelor s-au luat anumite masuri negative, ofiterii care erau de fata la semnarea notei informative realizau doar propuneri ce trebuiau aprobate de superiori sau, desi exista aprobari, aceste mentiuni nu privesc efectiv luarea unor astfel de masuri.

Pentru masurile luate de ofiterii fostei Securitati trebuie sa existe documentele corespunzatoare, prevazute de procedura de la acel moment, separate de notele informative si nu doar mentiunile adnotate de ofiteri ai Securitatii pe notele informative.

E. Lipsa de consecinte ca urmare a informatiilor furnizate Securitatii asupra

persoanelor vizate de aceste informatii:

Urmările informatiilor furnizate trebuie sa se concretizeze in consecinte negative efective suportate de persoanele vizate. Pentru a putea determina exact daca o masura propusa care apare propusa in dosarul paratului trebuie verificate dosarele personale ale persoanelor vizate pentru a determina daca acestea au suferit efectiv in urma informatiilor furnizate de presupusul colaborator al Securitatii.

5. Netemeinicia actiunii avand in vedere ca nu sunt indeplinite conditiile raspunderii civile delictuale. Existenta constrangerii morale in ceea ce priveste vinovatia.

Desi nu se mentioneaza expres in actul normativ, OUG 24/2008 prin art. 2 lit. b) are in vedere o raspundere civila delictuala speciala, prevazuta in prezent de art. 1349 Noul Cod civil, ceea ce inseamna ca trebuie indeplinite si conditiile generale necesare acestui tip de raspundere alaturi de conditiile

speciale mai sus analizate, respectiv: existenta unei fapte ilicite, prejudiciul, raportul de cauzalitate intre fapta si prejudiciu si vinovatia. Pe aceste conditii reclamanta nu face nicio observatie si apreciem ca niciuna dintre ele nu este indeplinita.

Stabilirea calitatii de colaborator al Securitatii produce efecte juridice prin excluderea acestor persoane de la beneficiul aplicarii Legii recunostintei fata de eroii-martiri si luptatorii care au contribuit la victoria Revolutiei romane din decembrie 1989, precum si fata de persoanele care si-au jertfit viata sau au avut de suferit in urma revoltei muncitoresti anticomuniste de la Brasov din noiembrie 1987 nr. 341/2004. Aceste efecte constau tocmai in diminuarea patrimoniului paratului, deoarece indemnizatia primita este cu executare succesiva, iar constatarea calitatii de colaborator a fostei Securitati conduce la lipsirea paratului de veniturile perioadice constante de care beneficiaza.

In ceea ce priveste prima conditie, faptele invocate de catre reclamanta nu sunt fapte ilicite, adica actiunea invocata de reclamant, respectiv actiunea de furnizare de informatii prin notele informative, nu contravine "regulilor de conduita pe care legea sau obiceiul locului le impune", dupa cum prevede art. 1349 Noul Cod civ. Reclamanta nu mentioneaza ce prevederi legale sunt incalcate prin presupusele fapte ilicite ale paratului, ci doar analizeaza fapta in raport de prevederile din OUG 24/2008. Analiza realizata de reclamanta privind incalcarea dreptului la viața privata prevazut de art. 17 din Pactul International privind Drepturile Civile si Politice si a dreptului la libera exprimare, nu are legatura cu informatiile furnizate de parat, deoarece fapta de furnizare de informatii prin note informative nu contravine regulilor anterior mentionate.

In ceea ce priveste existenta unui prejudiciu, din fapta mentionata de catre reclamant nu a rezultat un prejudiciu pentru persoanele vizate. Se mentioneaza in general ca persoanele vizate au suferit o "incadrare informativa", "audiere", "stabilirea cercului de relatii", "investigatii la domiciliu", interceptarea corespondentei, dar acest lucru nu inseamna ca pentru persoana vizata de furnizarea de informatii acest lucru s-a intamplat in realitate.

Desi suntem in situatia in care Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii a formulat cererea de constatare si nu situatia in care persoana vizata de furnizarea de informatii formuleaza cererea conform art. 6 din OUG 24/2008, nu inseamna ca aceasta institutie nu trebuie sa faca proba, la fel ca orice alta persoana indreptatita, cu privire la indeplinirea conditiilor raspunderii civile delictuale, inclusiv prejudiciul. Raspunderea civila delictuala in general si cea speciala prevazuta de OUG 24/2008 nu sunt fără prejudiciu sau sa spunem cu "prejudiciu de pericol" (asemanator infractiunilor de pericol), deoarece nu exista aceasta institutie de drept.

Se poate ca persoanele vizate sa nu le fi intamplat absolut nimic, nicio consecinta negativa dintre cele prezumate de reclamanta in cererea de chemare in judecata. Sarcina probei revine reclamantului conform art. 249

Noul Cod proc. civ, dispozitie legala de la care legea 55412004 privind contenciosul administrativ nu deroga.

Nu se identifica nicio legatura de cauzalitate intre actiunea paratului si urmarile care s-au produs, daca exista, deoarece aprecierea subiectiva a agentului Securitatii a catalogat persoana vizata prin nota informativa drept "evazionist" si nu paratul iar prejudiciul, daca exista, este produs de agentul Securitatii si nu catre parat.

In ceea ce priveste vinovatia mentionam ca toate notele informative si angajamentul din au fost scrise si semnate de parat fiind constrans moral, in conditiile in care el sau tatal lui ar fi suferit masuri represive in lipsa furnizarii informatiilor. Apreciem ca este inlaturata vinovatia in situatie de constrangere morala.

Mai mult, lipsa dovedirii unei vinovatii, conduce la o interpretare abuziva, creand premisele unei forme de raspundere morala si juridica pentru simpla participare la activitatea fostelor servicii de informatii, fara a stabili vreo forma de vinovatie. Se induce gresit ideea unei prezumtii de vinovatie colectiva pentru toti informatorii fostei Securitati.

Daca nu se analizeaza conditiile unei raspunderi civile delictuale, inseamna ca instanta de contencios administrativ are doar un rol formal, intrucat nu va face altceva decat sa certifice ulterior ceea ce a constatat deja reclamanta, prin nota de constatare emisa in baza OUG 24/2008.

Pentru aceste ultime considerente consideram ca se încalcă prezumtia de nevinovatie a paratului, deoarece acesta nu trebuie sa-si demonstreze propria nevinovatie.

6. Neretroactivitatea OUG 24/2008

Analizarea actiunilor informatorului presupune aplicarea legii civile (OUG 24/2008) pentru fapte savarsite in trecut, anterior intrarii in vigoare a legii, ceea ce contravine principiului neretroactivitatii legii civile prevazut la art. 6 NCC: "(1) legea civila este aplicabila cat timp este in vigoare. Aceasta nu are putere retroactiva. (2) Actele si faptele juridice incheiate ori, dupa caz, savarsite sau produse inainte de intrarea in vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decat cele prevazute de legea in vigoare la data incheierii sau, dupa caz, a savarsirii ori producerii lor".

Analizând actele dosarului în raport cu susținerile părților, Curtea va înlătura apărările pârâtului referitoare la inadmisibilitatea acțiunii și lipsa de interes, având în vedere dispozițiile speciale cuprinse în legea specială, respectiv OUG nr. 24/2008, cu privire la posibilitatea exercitării acțiunii în constatare.

Curtea nu va reține nici susținerile pârâtului referitoare la notele informative date în timpul serviciului militar, având în vedere dispozițiile art. 2 lit. b teza a doua și a treia din OUG nr. 24/2008, conform cărora persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este

considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe.

Curtea observă că ordinul superiorului nu se regăsește printre cauzele de excludere enumerate limitativ de textul citat anterior, motiv pentru care apreciază că apărările pârâtului nu pot fi reținute, ca de altfel nici cele care se referă la pretinsa constrângere morală.

Curtea va înlătura și susținerile legate de pretinsa retroactivitate a prevederilor OUG nr. 24/2008, deoarece acțiunea promovată de reclamant nu urmărește crearea de raporturi juridice anterior intrării în vigoare a acestui act normativ.

Apărările cu privire la lipsa de consecințe a notelor informative sunt fără relevanță în cauză, întrucât art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 nu condiționează calitatea de colaborator de producerea unor consecințe, fiind suficient ca informațiile furnizate să vizeze doar îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Susținerile pârâtului contrate pe teoria răspunderii civile delictuale nu pot fi reținute deoarece sunt străine de natura pricinii, întrucât reclamantul nu a solicitat obligarea pârâtului la repararea vreunui prejudiciu, indiferent de natura lui.

În ce privește conținutul notelor informative, Curtea are în vedere nota informativă depusă la fila 143 din dosar, în care pârâtul relatează de o persoană care ascultă postul de radio „Europa Liberă”, interzis în perioada respectivă, cea de la fila 147, în care relatează despre o persoană care critică politica externă a statului comunist, precum și nota de la fila 150, în care informează că unele persoane spun bancuri politice.

Din lectura acestor înscrisuri, Curtea concluzionează că aspectele relatate de pârât au vizat în mod evident îngrădirea dreptului la liberă exprimare, cea ce duce la aplicarea art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, contrar susținerilor pârâtului.

În raport cu cele reținute mai sus, Curtea va admite acțiunea și pe cale de consecință va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul UDATU EMIL, cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor de procedură la SCA

....., în București, str.
 parter, sector 3.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică azi, 10 Februarie 2015.

Președinte,
 IONEL RADU

Grefier,
 MARIANA DINCĂ

Red. / Tehnored. R.I. / 4 ex.
 Com. 2 ex. la

af. cerșez
AD

ROMANIA
 CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
 SECȚIA *Court de apel*

Prezenta copie fiind conformă
 cu originalul aflat în dosarul
 acestei instanțe Nr. *5630/2/2014*
 se legalizează de azi, cu *atenția mea def. priu*
 resp. rep. *rec. def. de o. ur.*

14/13/05-04-2017 dr. ur.
5630/2/2014 i.e.f. secret
fare